

Prijestonica Cetinje
SENAT PRIJESTONICE

IZVJEŠTAJ O RADU
SENATA PRIJESTONICE
ZA 2013. GODINU

Cetinje, mart 2014. godine

SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE	3
1. AKTIVNOSTI SENATA PRIJESTONICE	3
1.1. Sjednice Senata Prijestonice	3
Dvadeseta sjednica Senata Prijestonice.....	4
Dvadesetprva sjednica Senata Prijestonice.....	5
Dvadesetdruga sjednica Senata Prijestonice.....	6
Dvadesettreća sjednica Senata Prijestonice.....	7
Dvadesetčetvrta sjednica Senata Prijestonice.....	8
Prva (konstitutivna) sjednica II saziva Senata Prijestonice.....	9
Druga sjednica II saziva Senata Prijestonice.....	10
Treća sjednica II saziva Senata Prijestonice.....	10
Četvrta sjednica II saziva Senata Prijestonice.....	11
2. ZAKLJUČCI SENATA PRIJESTONICE	13
Ministarstvima.....	13
Državnim Agencijama.....	15
Prijestonici.....	15
Ustanovama obrazovanja na Cetinju.....	17
JP "Vodovod i kanalizacija" Cetinje.....	17
3. SARADNJA SA PRIJESTONICOM	18
4. INICIJATIVE I PRIJEDLOZI GRAĐANA	18
5. PROBLEMI U FINANSIJSKOM POSLOVANJU	18
6. ZAKLJUČAK	19

UVODNE NAPOMENE

Senat Prijestonice (u daljem tekstu: Senat) tokom 2013. godine zauzimao je stavove, davao prijedloge i mišljenja državnim organima i organima Prijestonice o pitanjima značajnim za ekonomski, kulturni, istorijski, ekološki, turistički, demokratski, kao i razvoj Prijestonice u drugim oblastima.

Sastav Senata Prijestonice čine sljedeći članovi:

1. *Dr Milovan Janković, izaslanik Predsjednika Crne Gore i predsjednik Senata;*
2. *Aleksandar Bogdanović, gradonačelnik Prijestonice;*
3. *Jovan Martinović, predsjednik Skupštine Prijestonice;*
4. *Dr Miomir Mugoša, gradonačelnik Glavnog grada;*
5. *Borislav Banović, predstavnik Skupštine Crne Gore;*
6. *Prof.dr Branko Radulović, predstavnik Skupštine Crne Gore*
7. *Branko Vujović, predstavnik Vlade Crne Gore;*
8. *Prof. Branislav Mićunović, predstavnik Vlade Crne Gore;*
9. *Akademik Đorđe K. Borozan, predstavnik Crnogorske akademije nauka i umjetnosti;*
10. *Prof. mr Nataša Đurović, predstavnik Univerziteta Crne Gore;*
11. *Branislav Đuranović, predstavnik Zajednice opština Crne Gore;*
12. *Sreten Zeković, predstavnik nevladinih organizacija i udruženja Prijestonice;*
13. *Rajko Mijušković, predstavnik građana Prijestonice.*

Dakle, u odnosu na prethodnu godinu, sastav Senata se promijenio, i to: g-din Jovan Martinović je imenovanjem na mjesto Predsjednika Skupštine, po funkciji postao član Senata, dok je g-din Đorđe Borozan imenovan od strane CANU, prilikom imenovanja članova za II saziv Senata. Sastav Senata u ostalom je ostao nepromijenjen.

Senat je u toku 2013. godine održao 9. sjednica, u skladu sa Orijentacionim planom rada Senata za april 2013 – mart 2014. godine koji je usvojen na XXI sjednici, održanoj 25.03.2013. godine.

Do usvajanja Orijentacionog plana rada Senata za april 2013 – mart 2014. godine, Senat je održao jednu sjednicu, dok je preostalih 8. održao nakon usvajanja Orijentacionog plana rada, a u skladu sa rokovima i dinamikom predviđenim Orijentacionim planom rada.

1. AKTIVNOSTI SENATA PRIJESTONICE

1.1. Sjednice Senata Prijestonice

Kada su u pitanju sjednice Senata, u periodu od januara mjeseca 2013. godine, do i zaključno sa decembrom mjesecom 2013. godine, iste su sazvane 9. puta i to u sljedećim terminima:

- Dvadeseta sjednica Senata održana 11.02.2013. godine;
- Dvadesetprva sjednica Senata održana 25.03.2013. godine;
- Dvadesetdruga sjednica Senata održana 29.04.2013. godine;
- Dvadesetreća sjednica Senata održana 27.05.2013. godine;
- Dvadesetčetvrta sjednica Senata održana 08.07.2013. godine;
- Prva (konstitutivna) sjednica II saziva Senata održana 16.09.2013. godine;
- Druga sjednica II saziva Senata održana 08.10.2013. godine;
- Treća sjednica II saziva Senata održana 18.11.2013. godine;
- Četvrta sjednica II saziva Senata održana 23.12.2013. godine.

Zbog godišnjih odmora, Senat nije zasijedao u avgustu mjesecu, tako da je prva naredna sjednica, nakon pauze za vrijeme godišnjih odmora, održana u septembru mjesecu.

Dvadeseta sjednica Senata Prijestonice

Dvadeseta sjednica Senata održana je 11.02.2013. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

- 1. Prezentacija Projekta rekonstrukcije i sanacije parkova u istorijskom jezgru grada;**
- 2. Informacija o aktivnostima Prijestonice na stvaranju uslova za intenzivnije zapošljavanje lokalnog stanovništva;**
- 3. Izvještaj o radu Senata Prijestonice za 2012. godinu;**
- 4. Finansijski izvještaj Senata Prijestonice za 2012. godinu;**
- 5. Tekuća pitanja**
 - 5.1. Informacija o inicijativi Direktorice Nacionalne Biblioteke CG, g-de Jelene Đurović o izgradnji novog objekta za potrebe čitaonice i biblioteke „Njegoš“.**
 - 5.2. Informacija o dopisu Direktora JP „Vodovod i kanalizacija“ Cetinje, g-dina Miloša Ražnatovića, putem kojeg traži pomoć za nabavku dva terenska vozila za potrebe tog preduzeća.**

Dvadeseta sjednica Senata je ujedno i prva sjednica koja je održana u 2013. godini, a na dnevnom redu uglavnom su bila pitanja vezana za rad iz prethodne godine.

Predsjednik Senata je upoznao članove sa informacijom da Ministarstvo kulture i Prijestonica planiraju izradu Projekta rekonstrukcije i sanacije parkova u istorijskom jezgru grada – parka „13. Jul“ i „Njegošev park“, i da je Senat, u skladu sa time, pozvao predstavnike gore navedenih institucija da na sjednici kažu nešto više o tome, a imajući u vidu značaj tog Projekta. Tim povodom, sjednici su prisustvovali: g-đa Dobrila Vlahović, samostalni savjetnik u Upravi za zaštitu kulturnih dobara, g-din Matija Dautović, savjetnik u Kabinetu Gradonačelnika Prijestonice i g-din Dražen Blažić, Šef Kabineta Gradonačelnika Prijestonice. Konstatovano je da su najveći problem finansijska sredstva, jer da bi se uopšte moglo govoriti o Projektu, treba napraviti projektnu dokumentaciju. Po procjeni Prijestonice, troškovi izrade projektne dokumentacije za oba parka – Njegošev park i 13. jul koštali bi između 60.000,00-100.000,00€, dok bi sama rekonstrukcija koštala mnogo više. U tom smislu, prvi korak koji treba završiti je izrada projektne dokumentacije, treba naći nekog ko će da finansira izradu projektne dokumentacije, jer kad bi se našao donator, onda bi se raspisao tender, raspisala bi ga Prijestonica budući da je u svom Planu javnih nabavki za tekuću godinu ostavila prostora za tako nešto. Od strane Prijestonice je predloženo da, kada se uradi Projekat, isti kandiduje, zajedno sa Ministarstvom kulture, za kapitalni budžet za 2014. godinu.

Prijestonica je uradila istraživanje potreba investitora, potreba privrede, što je to što ih može stimulisati da na Cetinju razviju svoj biznis. Prvi od tih indikatora je efikasna lokalna administracija, što je zadovoljeno otvaranjem novog servisa - „One stop shop“, u saradnji sa USAID-om. To je model jednog šaltera gdje investitor i građanin mogu da dođu na jedno mjesto, podnesu dokumentaciju i u najkraćem roku, lokalne službe iskomuniciraju između sebe i postupe po zahtjevu, tako da investitor/gr građanin na istom tom mjestu i podiže dokumentaciju, bez gubitka vremena. Paketom stimulativnih mjera predviđeno je i to da za one investitore koji zaposle 50. i više građana, Gradonačelnik stavlja na raspolaganje jednog od članova njegovog Kabineta koji će mu biti na raspolaganju cijelo vrijeme, za sve vrste podrške, tako da će investitor, pored One stop shop-a imati

i kadrovsku podršku od strane Prijestonice. Drugi indikator se odnosi na to da je investitoru jako važno da ima pogodnu lokaciju za razvoj svog biznisa, a to znači da je ta lokacija obuhvaćena planskim dokumentima, da je komunalno kvalitetno opremljena i da je cijena te lokacije pristupačna, pa je Prijestonica u tom smislu identifikovala dvije lokacije, a to su: lokacija na nekadašnjem prostoru gornjeg „Obod“-a, dok je druga neposrednu uz magistralni put prema Budvi, od nekih 400.000m², tako da sad postoje dvije biznis zone koje su stavljene na raspolaganje investitorima. Treći indikator je konkurentna fiskalna politika – Prijestonica je kreirala paket fiskalnih i finansijskih stimulansa i on podrazumijeva oslobađanje od plaćanja poreza i fiskaliteta, poreza na nepokretnost, određenih priključnih taksi, ali svakako da izdašnost tih olakšica zavisi od broja otvorenih radnih mjesta. G-din Blažić je naglasio da su prilikom izrade ovog paketa posebno tretirali lokalne privrednike, cijeneći da oni treba da imaju poseban tretman. Nakon izrade ovih stimulativnih mjera, slijedi njihova promocija na razne načine i ona će biti vrlo ciljana. Značajno je i to da je Gradonačelnik formirao Radni tim za podršku investitorima, koji će se na dnevnoj osnovi baviti komunikacijom sa istima, te pružanjem podrške.

Izveštajem o radu Senata za period 2012. godine predstavljene su sve aktivnosti koje je Senat imao tokom tog perioda. Izveštajem su obuhvaćene sljedeće teme:

- Aktivnosti Senata – sjednice;
- Zaključci Senata;
- Saradnja sa Prijesticom;
- Obezbeđivanje transparentnosti;
- Promjene u članstvu Senata;
- Kadrovske promjene u Senatu;
- Inicijative i prijedlozi građana upućeni Senatu;
- Relevantni pravni propisi;
- Problemi u finansijskom poslovanju;
- Zaključak

Izveštaj o radu Senata Prijestonice za 2012. godinu predstavlja dokument u kome su predstavljene sve aktivnosti koje je Senat Prijestonice preduzimao tokom 2012. godine, sa ciljem pružanja pomoći lokalnoj samoupravi, kao i državnim organima, na putu rješavanja ključnih problema od značaja za razvoj Prijestonice. Izveštaj hronološki prati slijed događaja za period na koji se odnosi, počev od dvanaeste sjednice, prve koja je održana u 2012. godini, zaključno sa devetnaestom, posljednjom održanom sjednicom u 2012. godini, sa kojom se i zaključuje Izveštaj o radu.

Finansijskim izvještajem Senata za 2012. godinu predstavljeni su svi finansijski parametri, iskazani kroz prihode i rashode Senata za 2012. godinu, uzimajući u obzir činjenicu da je budžet Senata za 2012. godinu iznosio 90.000,00€.

Na sjednici je bilo riječi i o Inicijativi Direktorice Nacionalne Biblioteke CG, g-đe Jelene Đurović. Naime, ista je Senatu podnijela Inicijativu o izgradnji novog objekta za potrebe čitaonice i biblioteke „Njegoš“, tražeći podršku od Senata u tom pravcu, predlažući parcelu kod Gradskog stadiona gdje se nalazi dječiji vrtić JU „Zagorka Ivanović“ kao opciju. Pored te inicijative, Predsjednik je članove upoznao sa dopisom Direktora JP-a „Vodovod i kanalizacija“ Cetinje, g-dina Miloša Ražnatovića putem kojeg traži pomoć za nabavku dva terenska vozila za potrebe preduzeća.

Dvadesetprva sjednica Senata Prijestonice

Dvadesetprva sjednica Senata održana je 25.03.2013. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

- 1. Prijedlog Orijentacionog plana rada Senata Prijestonice za april 2013/mart 2014. godine;**
- 2. Izmjene i dopune Zakona o Prijesticici;**

Izveštaj o radu Senata za 2013. godinu

3. Tekuća pitanja

3.1. Analiza prisustvovanja članova Senata sjednicama tog tijela.

Radna grupa u sastavu: Predsjednik Senata Prijestonice, g-din Milovan Janković, Zamjenik Gradonačelnika Prijestonice – g-đa Ana Nikolić, Predsjednik Skupštine Prijestonice, g-din Milutin Vukić i predstavnik Vlade Crne Gore, g-din Branko Vujović utvrdili su **Prijedlog Orientacionog plana rada Senata za april 2013/mart 2014.godine**, koji je dostavljen članovima uz materijal za XXI sjednicu. Struktura Plana izrađena je tako da se u prvom dijelu taksativno navode sve teme koje će Senat tokom 2013/2014. godine obrađivati na svojim sjednicama, dok su na samom kraju Plana prikazani kvartali i raspored tema u istima, uključujući i mjesec u kome će se one obrađivati. Orijentacioni plan rada Senata za 2013/2014. godinu je usvojen jednoglasno.

Pred članovima Senata našla se i Studija koja nosi naziv "*Položaj Prijestonice Cetinje u sistemu lokalne samouprave*", a koja predstavlja uvod u Nacrt Izmjena i dopuna Zakona o Prijestonici. Studija je imala za zadatak da prožme kompletne segmente društvenog i ekonomskog života, kao i samog razvoja Prijestonice. Na osnovu Studije, biće raspisana javna rasprava, na kojoj će biti moguće dati sve primjedbe i sugestije, koje će se kasnije uvrstiti u Studiju, pa će se na osnovu javne rasprave ista kompletirati, nakon čega će iz nje biti izveden prijedlog izmjena i dopuna Zakona o Prijestonici, koji će ići na Državni Parlament.

Predsjednik je podsjetio da se još mnogo ranije na Senatu raspravljalo o neprisustvovanju pojedinih članova sjednicama tog tijela, kao i da se zbog toga reagovalo slanjem dopisa, kako pojedincima, tako i institucijama o čijim se predstavnicima radi, ukazujući im na to, te se stoga pristupilo izradi analize kako bi se vidjelo prisustvovanje članova ponaosob.

Dvadesetdruga sjednica Senata Prijestonice

Dvadesetdruga sjednica Senata održana je 29.04.2013. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1. **Informacija o realizaciji projekta izgradnje Univerzitetskog kompleksa fakulteta umjetnosti na Cetinju;**
2. **Revitalizacija Rijeke Crnojevića i Riječkog grada;**
3. **Tekuća pitanja.**

Kada je u pitanju realizacija ovako značajnog Projekta, rečeno je sljedeće: Ministarstvo uređenja prostora je izdalo urbanističko-tehničke uslove za izradu projektne dokumentacije. Takođe, izdati su uslovi od strane javnih preduzeća Cetinja za izradu tehničke dokumentacije (Elektrodistribucija, Vodovod, Telekom), što znači da su isti dali saglasnost za izradu tehničke dokumentacije. Firma "Arhikon", koja je inače dobila tender za izradu projektne dokumentacije kod Direkcije javnih radova, uradila je idejni projekat Univerzitetskog kompleksa, završena je revizija tog Idejnog projekta. Agencija za zaštitu životne sredine je donijela odluku u vezi procjene uticaja na životnu sredinu za I fazu projekta, Skupština Prijestonice je donijela odluku o učešću Prijestonice u izgradnji objekta, kroz oslobađanje od naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za objekte. Firma „Arhikon“ je uradila Glavni projekat I faze Univerzitetskog kompleksa, izvršena je revizija Glavnog projekta I faze Univerzitetskog kompleksa, dobijena je saglasnost na Glavni projekat I faze od javnih preduzeća Cetinja i MUP-a. Račišćen je imovinsko-pravni spor na dijelu lokacije gdje se nalaze zgrade za Univerzitetski kompleks, čitava lokacija prenešena je u Vlasništvo Države Crne Gore-Vlade Crne Gore, jer se prethodno vodila kao vlasništvo Ministarstva finansija. Napravljen je Elaborat u Direkciji za imovinu Crne Gore, na osnovu Elaborata Direkcije za imovinu Crne Gore, izvršena je i preparcelacija kompletne lokacije u Katastru, što je veoma bitno, jer sve ono što će se nalaziti u okviru Univerzitetskog kompleksa ima svoju stavku u Katastru, a posebna stavka u Katastru je dio gdje će biti smješten Studenski dom. Na osnovu tendera Direkcije javnih radova Crne Gore, izabran je izvođač radova za I fazu, građevinska firma "Kroling". Ministarstvo uređenja prostora izdalo je

građevinsku dozvolu za I fazu Univerzitetskog kompleksa. Građevinski radovi zvanično su otpočeli 13. jula 2012. godine, vrijednost I faze je 3.500.000,00 eura, tehnički rok završetka je jedna godina; Firma "Arhikon" je završila Glavni projekat Fakulteta dramskih umjetnosti i objekta za apartmanski smještaj. Rečeno je da se radi o vrlo kompleksnom projektu - površina objekata koja će biti izgrađena je nekih **22.000 m²**, čija realizacija iznosi cca **19.000.000,00** eura. Izgradnja objekata je za sad podijeljena u četiri faze, pri čemu ove faze mogu da se izvode paralelno, pošto se tokom izrade projektne dokumentacije konstatovalo da je neophodno uraditi podzemnu garažu koja prvobitno nije bila planirana konkursnim rješenjem, ali je za ovaj kompleks ona neophodna. I faza obuhvata objekat zajedničkih sadržaja i izradu garaže, što je nekih skoro **5.000 m² površine**. II faza obuhvata objekat fakulteta likovnih umjetnosti. III faza će obuhvatiti izgradnju objekata fakulteta dramskih umjetnosti i muzičke akademije dok bi kroz IV fazu gradili objekte apartmanskog sadržaja. Vlada Crne Gore je prepoznala vrijednost ovog projekta i uvrstila ga u kapitalni budžet. Do kraja godine biće završena I faza, koja podrazumijeva izradu podzemne garaže, dok bi rok za završetak cijelog projekta bio period od tri godine, ukoliko bi bila omogućena finansijska sredstava.

Što se tiče revitalizacije Rijeke Crnojevića i Riječkog grada, Predsjednik Senata je iznio svoje izlaganje, osvrnuvši se ukratko na istorijat Rijeke Crnojevića i najbitnije momente koji su obilježili njenu istoriju.

G-đica Lalošević iz Uprave za zaštitu kulturnih dobara je istakla da su u samoj Rijeci Crnojevića i Riječkom gradu registrovana 4. kulturna dobra - Obod Crnojevića, crkva sv. Nikole, kuća Petra I i Most knjaza Danila, a uz njih se ne smiju nikako zanemariti i Dvorac na Ljeskovcu sa kompleksom fabrike "Ribarstvo", kao i dvije crkve-sv. Spasa i sv. Anastasija, koje su sa svojim kulturnim vrijednostima prepoznate kao potencijalna kulturna dobra profanog i sakralnog karaktera. Stanje ovih kulturnih dobara je detaljno obrađeno u Studiji zaštite kulturnih dobara za potrebe izrade PUP-a Prijestonice Cetinje.

Konstatovano je da najprije treba vratiti život na Rijeci Crnojevića, treba stvoriti uslove za povratak raseljenog stanovništva, napraviti kvalitetnu analizu područja, Elaborat o održivom razvoju Rijeke Crnojevića, riješiti pitanje infrastrukture, pa tek onda pričati o revitalizaciji.

Dvadesettreća sjednica Senata Prijestonice

Dvadesettreća sjednica Senata održana je 27.05.2013. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

- 1. Informacija o stanju komunalne infrastrukture u gradu - elektrosnabdijevanje, vodosnabdijevanje i kanalizaciona mreža;**
- 2. Razvoj kvalitetnog sporta u Prijestonici;**
- 3. Tekuća pitanja;**

Kada je u pitanju vodosnabdijevanje grada, direktor JP „Vodovod i kanalizacija“ Cetinje, g-din Miloš Ražnatović je istakao da je bilo dosta aktivnosti u prethodnoj godini, naravno uz veliku podršku Prijestonice Cetinje. Dalje je istakao da je postojanje ogromnih gubitaka u vodovodu, odnosno sistemu za snabdijevanje vodom za piće, problem kome se mora posvetiti ogromna pažnja. Glavni i osnovni cilj JP „Vodovod i kanalizacija“ je svođenje gubitaka na realan i ekonomski prihvatljiv minimum. U skladu sa Akcionim planom za rješavanje problema vodosnabdijevanja Cetinja, sve mjere su odrađene do kraja.

Kada je u pitanju elektrosnabdijevanje grada, g-din Martinović je istakao da je kao član Radne grupe za PUP i razvoj Cetinja, uradio jednu studiju, jedan dugoročan plan, koji je nazvao: **"Strategija razvoja elektroenergetskog sistema Prijestonice Cetinje u narednom periodu"**, koju je uputio na neke relevantne adrese. Dalje je istakao da je održavanje elektroenergetskog sistema na području opštine Cetinje, jedan izuzetno kompleksan, težak i po život izvršilaca opasan posao. Težini i rizičnosti obavljanja elektromonterskih i njima sličnih poslova, doprinose izuzetno teško pristupačni tereni na području Katunske, Riječke i jednim dijelom Crmničke nahije, a što je posebno izraženo kada su loše vremenske prilike, koje su česte na tim područjima. Elektrodistribucija Cetinje je kao sastavni dio EPCG, u protekle nekoliko godine puno uradila na revitalizaciji i

osavremenjavanju elektro energetske infrastrukture na gradskom i seoskom području. U zadnjih pet godina je urađeno 5. trafostanica. Na kraju je konstatovano da je JP „Vodovod i kanalizacija“ Cetinje u proteklom periodu napravilo velike iskorake i na konsolidaciji i na vodosnabdijevanju grada. Što se tiče Elektrodistribucije, očekuje se da će biti uspješno realizovan plan za 2013. godinu, nakon čega bi se o njemu diskutovalo i vidjelo što je realizovano ili što tek treba realizovati.

Kada je u pitanju II tačka dnevnog reda, konstatovano je da se problem razvoja sporta u Prijestonici odnosi na dvije bitne stvari, a to su: problem finansijske prirode i infrastrukturna opremljenost. Stoga, postoji neophodnost dogradnje i zaokruživanja sportske infrastrukture grada. S' tim u vezi, neophodno je izvršiti izgradnju i dogradnju gradskog fudbalskog stadiona, o čemu postoje dva Elaborata.

Sekretar Ministarstva prosvjete i sporta, g-din Srđa Raičević, je istakao da je u januaru mjesecu na sjednici Vlade 2011. godine usvojen Master plan, plan koji je za oblast obrazovanja, zdravlja, kulture i sporta, a njegova realizacija je predviđena do 2020. godine. Tim Master planom su predviđena tri infrastrukturna objekta u Prijestonici, odnosno izgradnja i rekonstrukcija istih. Jedno od njih je izgradnja sportske dvorane u Osnovnoj školi „LPO“ Cetinje, gdje postoji projektna dokumentacija. Što se tiče rekonstrukcije i izgradnje gradskog stadiona Obilića poljana, ona je planirana za period 2014-2017. godine, imovinsko-pravni odnosi su riješeni, a Fudbalski savez Crne Gore je obezbijedio revidovan glavni projekat. Prijestonica Cetinje je to kandidovala za kapitalni budžet za 2014 godinu. Rekonstrukcija postojeće sportske dvorane je planirana tek za 2019. godinu Master planom Vlade Crne Gore.

Dvadesetčetvrta sjednica Senata Prijestonice

Dvadesetčetvrta sjednica Senata održana je 08.07.2013. godine sa sljedećim dnevnim redom:

- 1. Učešće državnih institucija kulture i obrazovanja u svakodnevnom životu Prijestonice;**
- 2. Informacija o statusu Lipske pećine;**
- 3. Tekuća pitanja;**

Činjenica da je Cetinje zvanična državna Prijestonica Crne Gore, nameće potrebu da se mnogo strožije vodi računa kada je u pitanju planiranje i ocjena uspješnosti ili kvaliteta svih, a posebno programa u kulturi koji se realizuju. Na Cetinju, državnoj Prijestonici, se nalaze političke institucije koje pored, ili uz osnovnu djelatnost, imaju potrebu za produkovanjem, ili konzumiranjem kulturnih programa, pa sa toga aspekta posmatrano mogu biti uključeni u razmatranje ove teme. Tu se prije svega misli na Ministarstvo kulture, koje uz osnovnu djelatnost samostalno razvija specifičnu, ali sve interesantniju i po značaju veoma znatnu produkciju iz ove oblasti i tako neposredno utiče na formiranje kulturne klime i atmosfere u Prijestonici. Pored Ministarstva kulture, tu je rezidencija Predsjednika države, kao i Skupšina Crne Gore, koja svoja prva redovna zasjedanja s' proljeća i jeseni održava na Cetinju. Ove institucije, pored svoje osnovne djelatnosti, povremeno imaju potrebu da iniciraju produkciju, ili konzumiraju programe iz oblasti kulture (proslave, jubileji...), čime utiču na opštu kulturnu atmosferu u našoj lokalnoj zajednici. Konstatovano je da je Cetinje grad respektabilne „kulturne i obrazovne biografije“, grad u kojem je rano artikulisana svijest o značaju kulture i sam odnos prema njoj, grad čije su naslijeđene vrijednosti i tradicija prepoznate kroz opštu, kolektivnu svijest o njegovom značenju i prema kojem se sa državnog nivoa, jasno iskazuje briga za dalja ulaganja, čiju bi okosnicu trebalo da čini oblikovanje grada kao kulturnog centra Crne Gore. Iz tog razloga, Cetinje je sjedište državnih ustanova iz oblasti kulture i obrazovanja, organa državne uprave, samostalnih upravnih organa i organa uprave u sastavu, čijim se pregnućem i sinergijskim djelovanjem, grad upravo i prepoznaje kao kulturni centar Crne Gore. Na kraju ove jako značajne i obimne teme, između ostalog, konstatovano je da treba napraviti kulturni plan grada, napraviti Akcioni plan za mlade, te ponovo pokrenuti Školu u prirodi, koja se odnosi na istoriju i kulturu Prijestonice, a koja je prije par godina postojala.

G-đa Nikolić je navela da je projekat valorizacije Lipske pećine ušao u Strateški plan projekata Prijestonice 2012-2016 godine, tu je ukupno 47. projekata, među kojima je i on. Prethodne godine, Prijestonica je sa Ministarstvom turizma i održivog razvoja održala sastanak, na kome je bilo riječi o tome kako bi se to dovelo u neku institucionalnu regulativu, s' obzirom da u Crnoj Gori do sada nije bilo primjera eksploatacije pećine u ovom vidu i obliku. Nakon toga, Ministarstvo je donijelo odluku da baštinu, odnosno staranje o toj nekretnini stavi na upravljanje Prijestonici, tj. Sekretarijatu za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine. Prijestonica je dakle, stekla uslov da raspiše međunarodni javni poziv za javno-privatno partnerstvo i pozivanje svih investitora iz Crne Gore i regiona, koji bi se našli i prepoznali za ulaganje u Lipsku pećinu. Taj javni poziv će biti uskoro raspisan, a samim tim se i očekuje kandidat u skorijem vremenskom periodu.

Sa dvadesetčetvrtom sjednicom, ujedno je i istekao mandat prvog saziva Senata Prijestonice.

Prva (konstitutivna) sjednica Senata Prijestonice

Prva (konstitutivna) sjednica Senata održana je 16.09.2013. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

- 1. Konstituisanje Senata Prijestonice;**
- 2. Izbor Predsjednika Senata Prijestonice;**
- 3. Tekuća pitanja.**

Predsjednik Senata je otvorio konstitutivnu sjednicu drugog saziva Senata Prijestonice i upoznao članove sa odredbama Poslovnika koje se odnose na tu oblast. Potom je upoznao članove da je Skupština Prijestonice donijela Odluku o imenovanju članova drugog saziva Senata Prijestonice. Naime, na osnovu člana 26. stav 1. Zakona o Prijestonici („Sl. list Crne Gore“ br. 47/08 i 88/09), člana 45. stav 1 tačka 2. Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni list RCG“ br 42/03, 28/04, 75/05, 13/06 i “ Sužbeni list CG”, br. 88/09. 03/10, 73/10 i 38/12), člana 63. stav 1. tačka 2. i člana 100. stav 1. Statuta Prijestonice (“Službeni list Crne Gore”- opštinski propisi” br. 19/09 i 37/10), Skupština Prijestonice Cetinje, na sjednici održanoj dana 13.08 2013. godine je donijela Odluku o imenovanju članova drugog saziva Senata Prijestonice.

Senat Prijestonice drugog saziva čine:

- Aleksandar Bogdanović, gradonačelnik Prijestonice;
- Prim. dr Milutin Vukić, predsjednik Skupštine Prijestonice;
- Dr Miomir Mugoša, gradonačelnik Glavnog grada;
- Dr Milovan Janković, izaslanik Predsjednika Crne Gore;
- Branko Vujović, predstavnik Vlade Crne Gore;
- Prof. Branislav Mićunović, predstavnik Vlade Crne Gore;
- Borislav Banović, predstavnik Skupštine Crne Gore;
- Prof. dr. Branko Radulović, predstavnik Skupštine Crne Gore;
- Akademik Đorđe Borozan, predstavnik CANU;
- Prof. mr Nataša Đurović, predstavnik Univerziteta Crne Gore;
- Branislav Đuranović, predstavnik Zajednice Opština Crne Gore;
- Sreten Zeković, predstavnik NVO-a i udruženja Prijestonice;
- Rajko Mijušković, predstavnik građana Prijestonice.

Nakon održanih lokalnih izbora u Prijestonici, te samim tim i novog saziva Skupštine Prijestonice, od novembra mjeseca član Senata Prijestonice, po funkciji, je g-din Jovan Martinović koji je na tom mjestu naslijedio g-dina prim. dr Milutina Vukića.

Za predsjednika Senata jednoglasno je izabran predsjednik ranijeg saziva Senata, g-din Milovan Janković.

Druga sjednica drugog saziva Senata Prijestonice

Druga sjednica drugog saziva Senata održana je dana 08.09.2013. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

- 1. Unaprijeđenje putne infrastrukture Prijestonice (putni pravci Podgorica-Cetinje-Budva);**
- 2. Informacija o statusu Autobuske stanice;**
- 3. Tekuća pitanja;**

Kada je u pitanju putna infrastruktura, najznačajniji problem jeste program rješavanja uskih grla i rekonstrukcije raskrsnica. U sklopu programa rješavanja uskih grla realizuju se projekti obilaznica oko gradova i realizuju se projekti izgradnje trećih traka. U skladu sa usvojenim programom, treće trake jesu realizovane, međutim došlo je do potrebe za nekim dodatnim novim projektima. Među tim novim projektima, našle su se tri nove treće trake, među kojima je treća traka Markovići, koja će u nekom doglednom vremenu biti realizovana. Trenutno se radi na finalnoj fazi izrade tehničke dokumentacije treće trake Markovići, ali se sa preciznošću ne može reći u kojoj godini će biti opredijeljena sredstva za izvođenje radova, iz razloga što je kriza uticala i na kapitalni budžet i na investicije. Konstatovano je da što prije treba unaprijediti putni pravac Cetinje-Budva, iz razloga što je to najfrekventniji putni pravac, naročito za vrijeme ljetnje sezone.

Kada je u pitanju Autobuska stanica, g-din Bogdanović je istakao da se još 2011. godine počela raditi kompletna planska dokumentacija, koja je trajala nekoliko mjeseci, koju je Prijestonica potom usaglašavala sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, shodno potrebama vezanim za sami projekat autobuske stanice. Projekat autobuske stanice podrazumijeva i dodatne sadržaje komercijalnog tipa, a predviđeno je da peroni izlaze na magistralni, tačnije kružni put. Ista bi, pored predviđene kafeterije i marketa, imala i suvenirnice. Projekat je vrijedan oko 2,5 miliona eura, projekat koji se nalazi u samom jezgru grada, na samom ulazu u grad. Projekat iziskuje velika finansijska sredstva i u ovom trenutku je teško krenuti u realizaciju jednog takvog projekta, iako Prijestonica daje snažnu podršku tom projektu i lokalnom investitoru. Stoga, postignut je korektan dogovor sa investitorom, gdje će Prijestonica pomoći i afirmisati ovaj projekat, da se u najskorijem vremenu krene sa rekonstrukcijom postojeće autobuske stanice, da ima biletarnicu, gdje bi se par ljudi zaposlilo, da ima jednu čekaonicu, kao i kafeteriju i da u onim gabaritima koji sad postoje imamo autobusku stanicu, do momenta izgradnje nove autobuske stanice.

Treća sjednica drugog saziva Senata Prijestonice

Treća sjednica drugog saziva Senata održana je dana 18.11.2013. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

- 1. Informacija o planiranoj rekonstrukciji stare Bonice „Danilo I“ i informacija o planiranoj rekonstrukciji stare Dječije bolnice na Cetinju;**
- 2. Arheološka ispitivanja Soko grada;**
- 3. Sanacija Zimovnika Sv. Petra Cetinjskog;**
- 4. Tekuća pitanja.**

Ova tema je više puta razmatrana od strane Senata Prijestonice, pa se, shodno tome ponovo našla na dnevnom redu kako bi se vidjelo koliko se odmaklo sa njenom realizacijom. Konstatovano je da postoji sve veća potreba zdravstva za imanjem Urgentnog centra, tj. objedinjene hitne službe i urgentnog prijema bolnice, za čem ne postoji kvalitetan prostor. Hitna služna na Cetinju trenutno radi u neuslovnim prostorijama, sa prilazom koji ne ispunjava nikakve standarde. Bolnica, po tom pitanju ima još gore uslove. Sa ovog aspekta, renoviranje stare Dječije bolnice, a za potrebe bolje funkcionalnosti cetinjskog zdravstva bilo bi nepohodno. Što se tiče bolnice „Danilo I“, prve crnogorske bolnice, prvo treba uraditi fasadu i prozore, pa nakon toga naći strateškog partnera, po modelu privatno-javnog partnerstva, koji bi mogao da razvije program gerijatrije. Po pitanju kapitalnog budžeta za narednu godinu u okviru zdravstvenih institucija, sredstva nijesu predviđena za staru Dječiju bolnicu. Međutim, u predlogu budžeta, koji se radi do marta 2014. godine za narednu godinu, može se kandidovati postojeći projekat, koji bi trebalo eventualno doraditi. Tokom naredne godine, u saradnji sa Svjetskom bankom, u Opštu bolnicu Cetinje i Dom zdravlja biće uloženo oko 400.000,00 eura po pitanju implementacije mjera energetske efikasnosti. Planirani su radovi na Opštoj bolnici, u vrijednosti od 266.000,00 eura, u skladu sa preporukama koje je napravila Svjetska banka i tu se radi o termoizolaciji, hidroizolaciji krova, termoizolaciji fasade, zamjeni fasadne bravarije, zamjeni ulaznih vrata, sanaciji elektroinstalacije, kao i o radovima na sistemu grijanja i hlađenja. Što se tiče Doma zdravlja, planirana je investicija od 165.000,00 eura, kao i termo i hidro izolacija, zamjena fasadne bravarije, zamjena ulaznih vrata, oštećenih i starih svjetiljki, radovi na sistemu grijanja, kao i sanacija elektroinstalacija. U toku je izrada projektne dokumentacije, a izvođač za izradu iste po pravilima Svjetske banke, će uskoro početi sa realizacijom tog projekta.

Zimovnik Sv. Petra cetinjskog, prepoznat je kao jedan od prioriteta za buduće konzervatorske radove i za stavljanje u funkciju. Spomenik ima status zaštićenog kulturnog dobra i prema tome podliježe proceduri Zakona o zaštiti kulturnih dobara, odnosno sprovođenjem konzervatorskih mjera, na osnovu konzervatorskog projekta. U toku je proces revalorizacije kulturnih dobara na teritoriji Crne Gore i tim projektom je obuhvaćen i Zimovnik Sv. Petra cetinjskog. Angažovan je stručni tim za izradu Elaborata za ovo kulturno dobro, isti je obradio to kulturno dobro, sagledao stanje i dao predlog mjera. Nosilac prava Zimovnika Sv. Petra cetinjskog je crkva Sv. Nikola. Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore je 2012. godine, Upravi za zaštitu kulturnih dobara, predao konzervatorski projekat rekonstrukcije pomenutog objekta na saglasnost i istu i dobio od Uprave. Međutim, Uprava se mora osposobiti stručnim kadrovima, jer nema dovoljno kapaciteta da pokrije sve što se od iste traži. U Upravi za zaštitu kulturnih dobara radi jedan inspektor, koji je zadužen za cijelu Crnu Goru, što je svakako nedovoljno. Krucijalni problem je i osposobljavanje kadrova.

Četvrta sjednica drugog saziva Senata Prijestonice

Četvrta sjednica drugog saziva Senata održana je dana 23.12.2013. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1. **Projekat prethodnih hidrogeoloških ispitivanja na Cetinju;**
2. **KUD “Njegoš” kao nacionalni ansambl;**
3. **Revitalizacija spomenika na Vrtjeljci;**
4. **Informacija Koordinacionog tima za sprovođenje Programa „Cetinje grad kulture 2010-2015“o preduzetim aktivnostima tokom 2013. godine i planiranim aktivnostima za 2014. godinu;**
5. **Tekuća pitanja**
 - 5.1. **Prijedlozi naziva ulica.**

Kada je u pitanju I tačka dnevnog reda, iznijete su sljedeće činjenice: Problematika vodosnabdijevanja Cetinja slična je već najmanje tri decenije. Dovod najvećeg dijela vode se obezbjeđuje sa Podgorskih Vrela, minimalnog kapaciteta 180 L/s, dok se ostatak obezbjeđuje sa izvorišta Obzovica kapaciteta 2-50 L/s zimi i 0 L/s ljeti, kao i Uganjskih Vrela kapaciteta 50 L/s zimi i 5 L/s ljeti. Podgorska Vrela se nalaze na udaljenosti na cca 20 km, a na visinskoj koti, koja pretpostavlja podizanje vode za oko 700 m. Sadašnje realne potrebe za vodom na Cetinju teško je definisati, zbog njene česte nedostupnosti, a i zbog toga što se i sama potrošnja često ne mjeri, već samo paušalno procjenjuje. Prema nekim studijama, prosječne dnevne potrebe za vodom iznose 6158 m³/na dan, odnosno 71,3 L/s i to pod uslovom da se gubici sa sadašnjih 80% svedu na prihvatljivih 25%. Detekcijom gubitaka u vodovodnom sistemu, u ljetnjem periodu 2011. godine, samo na jednom mikrolokalitetu utvrđeni su u iznosu od 46 L/s. Aktivnosti na obezbjeđenju dodatnih količina vode za Cetinje treba usmjeriti na izvođenje kompleksnih hidrogeoloških istraživanja cetinjskog polja i oboda. Na bazi prethodnih istraživanja prepoznat je zapadni obod cetinjskog polja kao potencijalno mjesto za izvođenje dubokih istražnih bušotina. Do sada je izvedena istražnoeksploataciona bušotina kod hotela Grand, dubine oko 100m.

G-đa Četković je istakla da je „KUD“ Njegoš, kao najstarije crnogorsko kulturno-umjetničko društvo imalo učešća u svim važnijim događajima kulturno-prosvjetnog i nacionalnog karaktera. Društvo bilježi stoljetnu aktivnost na polju zaštite, očuvanja, prezentacije, popularizacije i valorizacije crnogorskog nematerijalnog kulturnog naslijeđa. Danas, „KUD“ Njegoš je amatersko društvo, koje je unazad nekoliko godina, možda i deceniju, registrovano kao NVO. Od kako je devedestih godina XX stoljeća, na ovamo, za crnogorsko amatersko kulturno-umjetničko stvaralaštvo nastupio period stagnacije, uslovljen dugom i teškom tranzicijom, u kojem su se svi oblici ovog stvaralaštva na marginama društva borili protiv „zamrzavanja“ rada, a u interesu očuvanja tradicije, KUD „Njegoš“ se susrijeće sa velikim problemima. Na grubo, ovi problemi izražavaju se kroz lošu finansijsku situaciju, prostor za rad i narušene međuljudske odnose. Uzimajući u obzir istorijski značaj, pa samim tim i značaj opstanka i daljeg rada „KUD-a“ Njegoš, Sekretarijat za kulturu, sport i medije se u okviru svojih nadležnosti uključio u iznalaženje načina za prevazilaženje „gorućih“ problema. U tom smislu, održano je više sastanaka sa članovima društva, inicirano je sazivanje Skupštine i formiranje novog Upravnog odbora, predloženo je da na mjesečnom nivou Prijestonica Cetinje izdvaja sumu u visini od 1.200,00 eura za potrebe Društva.

G-đa Ljesar je istakla da kada je u pitanju Program Cetinje grad kulture, u nizu aktivnosti koje su počele 2010. godine, pa završno sa 2013. godinom, znatno se uticalo na novo lice Prijestonice. U 2013. godini od aktivnosti koje se u kontinuitetu implementiraju, poseban naglasak se stavlja na pripremu nominacionog dosijea za Unesco. Drugi značajan projekat je osnivanje centra Maccoc. Riječ je o projektima koji su za sada nevidljivi, ali na kojima će se bazirati razvoj Cetinja. Dalje je podsjetila i na revitalizaciju i obnovu pojedinih nepokretnih kulturnih dobara. Jedan od kapitalnih projekata je sanacija Njegoševog mauzoleja na Lovčenu. Tokom godine je rađeno i na sanaciji nepokretnih kulturnih dobara, u kojima su smještena pokretna kulturna dobra, među kojima su Dvor kralja Nikole i Nacionalna biblioteka. Za narednu godinu, planirana je sanacija depoa, ali i rekonstrukcija Francuskog poslanstva. Poseban akcenat je stavljen na rekonstrukciji nekadašnjeg Ruskog poslanstva, gdje će biti preseljeno Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija. Takođe je u planovima za 2014. godinu zacrtana i obnova pojedinih spomen-obilježja u Crnoj Gori. Ona je podsjetila da se na Cetinju nalazi 55. spomenika koji imaju status kulturnog dobra. Jedan od primjera devastiranih spomen-obilježja je spomenik „Piramida“, posvećen Baju Pivljaninu. Spomenik je u jako lošem stanju, a dodatno ga devastira blizina dalekovoda. Neophodno je uraditi konzervatorski projekat, zatim da JKP spomenik očisti od smeća i da se obavi razgovor sa nadležnima o mogućnosti izmiještanja dalekovoda. Takođe se planira uređenje okoline Biljarde i Čipura, a počće se i sa radovima, makar i kroz konzervatorske projekte na Vladičinoj kuli na Karuču, rodnoj kući Kralja Nikole, Vladike Rada i kući Toma Petrovića. Kada je u pitanju spomenik na Vrtjelci, on će dobiti status kulturnog dobra.

G-din Janković je podsjetio da je Senat od strane Crnogorskog kulturnog foruma, dobio dva prijedloga u vezi sa nazivima ulica. Prvi je da se ulici u starom gradskom jezgru, koja ima ulaz između Montenegro banke od pravca Njegoševe ulice i kod Prve banke iz smjera Bajove ulice, dodijeli naziv „Portun umjetnika“. U ovoj ulici su živjeli i radili, stvarali umjetnička djela znameniti umjetnici, pisci, naučnici, publicisti i nadaleko poznati stvaraoci. Drugi prijedlog je da se jednoj od cetinjskih prijestoničkih ulica dodijeli ime Nikola Popović Kosijer, znameniti crnogorski kulturni djelatnik iz epohe Ivana Crnojevića iz 15. vijeka.

2. ZAKLJUČCI SENATA PRIJESTONICE

Ministarstvima

a) **Ministarstvo kulture**

Senat je na XX sjednici razmatrao **Projekat rekonstrukcije i sanacije parkova u istorijskom jezgru grada** i tom prilikom donio zaključak koji je uputio Ministru kulture, g-dinu Branislavu Mićunoviću:

1. Senat predlaže Ministarstvu kulture i lokalnoj samoupravi da se zajednički angažuju u cilju pronalazjenja donatora koji bi obezbijedio neophodna sredstva za izradu projektne dokumentacije za potrebe Projekta rekonstrukcije i sanacije parkova u istorijskom jezgru grada.

U tom smislu, Senat ukazuje na potencijalne donatore, poput: TIKa (Turska državna Agencija za međunarodnu saradnju i razvoj), Italijanska Ambasada i Savjet Evrope.

Senat je na XXII sjednici razmatrao pitanje: **Revitalizacija Rijeke Crnojevića i Riječkog grada** i tom prilikom donio zaključak koji je uputio Ministru kulture, g-dinu Branislavu Mićunoviću:

1. Senat smatra da je problem revitalizacije Rijeke Crnojevića i Riječkog grada kompleksan problem, koji zahtijeva isto tako kompleksan pristup njegovom rješavanju.

U tom smislu, Senat predlaže Ministarstvu kulture, Ministarstvu održivog razvoja i turizma i lokalnoj upravi Prijestonice – Sekretarijatu za kulturu i sport, da ulože zajedničke napore i naprave Studiju, Elaborat o održivom razvoju Rijeke Crnojevića, kako bi se valorizovala turistička ponuda ovog izuzetno značajnog područja za državu Crnu Goru.

Senat je na III sjednici drugog saziva razmatrao pitanja: **Arheološka ispitivanja Soko grada i Sanacija Zimovnika Sv. Petra Cetinjskog** i tom prilikom donio zaključke koje je uputio Ministru kulture, g-dinu Branislavu Mićunoviću:

1. Senat smatra da je kroz diskusije, stečen utisak da je broj zaposlenih u Upravi za zaštitu kulturnih dobara nedovoljan. Da bi se spriječila devastacija i omogućila zaštita kulturnih dobara, Senat daje podršku zahtjevu Ministarstva kulture da se poveća broj zaposlenih za onoliko koliko je to potrebno Ustanovi, kako bi normalno funkcionisala.

2. Senat predlaže Ministarstvu kulture da treba pokušati pronaći sredstva, kojima bi se obezbijedila Arheološka ispitivanja o Soko gradu.

3. Ispitati imovinsko-pravne odnose za Letnjikovac Sv. Petra cetinjskog na Karuču i pristupiti realizaciji njegove sanacije.

4. Povećati broj zaposlenih u Upravi za zaštitu kulturnih dobara, jer je iz prisutnih diskusija proizašlo da broj zaposlenih ne može pokrивati prostor Crne Gore.

5. Senat daje podršku osnivanju odsjeka, ili katedre za etnologiju i arheologiju.

6. Dostaviti svim institucijama kulture i vjerskih zajednica da se do kraja mora poštovati Zakon o zaštiti kulturnih dobara i ne dozvoliti njihovu dalju devastaciju.

Senat je na IV sjednici drugog saziva razmatrao pitanja: **KUD “Njegoš” kao nacionalni ansambl i Revitalizacija spomenika na Vrtjeljci** i tom prilikom donio zaključke koje je uputio Ministru kulture, g-dinu Branislavu Mićunoviću:

KUD "Njegoš" kao Nacionalni ansambl

1. Senat predlaže da se na nivou Sekretarijata za kulturu i sport Prijestonice i Ministarstva kulture formira Odbor ili Komisija, koji će se na osnovu postojećih dokumenata baviti formiranjem Društva Njegoš, kao Nacionalnog ansambla.

Revitalizacija spomenika na Vrtjeljci

1. Senat je mišljenja da Ministarstvo kulture treba da pristupi revitalizaciji Spomenika na Vrtjeljci.

2. Senat predlaže Sekretarijatu za komunalne poslove i saobraćaj da pristupi uređenju prostora oko Spomenika na Vrtjeljci, kako bi se omogućilo Ministarstvu kulture da stupi u revitalizaciju istog.

b) Ministarstvo održivog razvoja i turizma

Senat je na XXII sjednici razmatrao pitanje: **Revitalizacija Rijeke Crnojevića i Riječkog grada** i tom prilikom donio zaključak koji je uputio Ministarstvu održivog razvoja i turizma:

1. Senat smatra da je problem revitalizacije Rijeke Crnojevića i Riječkog grada kompleksan problem, koji zahtijeva isto tako kompleksan pristup njegovom rješavanju.

U tom smislu, Senat predlaže Ministarstvu kulture, Ministarstvu održivog razvoja i turizma i lokalnoj upravi Prijestonice – Sekretarijatu za kulturu i sport, da ulože zajedničke napore i naprave Studiju, Elaborat o održivom razvoju Rijeke Crnojevića, kako bi se valorizovala turistička ponuda ovog izuzetno značajnog područja za državu Crnu Goru.

c) Ministarstvo prosvjete i sporta – Uprava za sport i mlade

Senat je na XXIII sjednici razmatrao pitanje: **Razvoj kvalitetnog sporta u Prijestonici** i tom prilikom donio zaključak koji je uputio Ministarstvu prosvjete i sporta:

1. Senat predlaže Ministarstvu prosvjete i sporta – Upravi za mlade i sport da, s' obzirom na razuđenost administracije sportskih klubova u gradu, u buduću Zakon o sportu implementira formiranje sportskog društva "Lovćen".

U vezi sa ovim predlogom, Senat ukazuje da bi se time postiglo smanjenje administracije sportskih klubova, kao i smanjenje potrošnje sredstava, koja bi se koristila za unaprijeđenje kvalitetnog sporta.

2. Senat predlaže Ministarstvu prosvjete i sporta da u narednom vremenskom periodu, u razumnom roku, uradi Strateški plan razvoja kvalitetnog sporta u Prijestonici za vremenski period od četiri godine.

3. Senat je mišljenja da, s' obzirom na to da je sport jedan od ambasadora Crne Gore, treba raditi na tome da se uključi što više volontera, kako bi se na taj način smanjila potrošnja sredstava.

Senat je na XXIV sjednici razmatrao pitanje: **Učešće državnih institucija kulture i obrazovanja u svakodnevnom životu Prijestonice** i tom prilikom donio zaključak koji je uputio Ministarstvu prosvjete i sporta:

1. Preporučuje se Ministarstvu prosvjete da u narednim godinama, program škole u prirodi bude organizovan na Lovćenu, zbog upoznavanja djece, kako sa istorijskim nasljeđem Crne Gore, tako i sa prirodnim ljepotama naše države. Razlog: Iskoristili bi se kapaciteti dječijeg odmarališta i smanjile mogućnosti incidenata koji su se događali u hotelima na primorju, čiji su kapaciteti zakupljivani preko Agencija.

d) Ministarstvo zdravlja

Senat je na III sjednici drugog saziva, pored ostalih, razmatrao i pitanja: Informacija o planiranoj rekonstrukciji stare Bonice „Danilo I“ i informacija o planiranoj rekonstrukciji stare Dječije bolnice na Cetinju i tom prilikom donio sljedeće zaključke:

1. Senat je jednoglasno prihvatio izvještaj o revitalizaciji i početku radova na prvoj crnogorskoj bolnici.

2. Senat insistira na svom predlogu da Ministarstvo zdravlja Crne Gore, u kapitalnom budžetu uvrsti sanaciju Dječije bolnice na Cetinju.

Napominjemo da smo od Ministarstva zdravlja bili obaviješteni da će sanacija Dječije bolnice biti uključena u kapitalni budžet za 2014. godinu.

Državnim Agencijama – Agencija za zaštitu životne sredine i Agencija za zaštitu prirode

Senat je na XX sjednici razmatrao pitanje: Prezentacija projekta rekonstrukcije i sanacije parkova u istorijskom jezgru grada i tom prilikom donio sljedeći zaključak koji je uputio gore navedenim Agencijama:

1. Senat predlaže Agenciji za zaštitu životne sredine i Agenciji za zaštitu prirode da, imajući u vidu značaj Projekta rekonstrukcije i sanacije parkova u istorijskom jezgru Prijestonice, preispitaju mogućnosti finansijske podrške istog, a u okviru svojih raspoloživih mogućnosti.

Prijestonici

Senat je na XX sjednici razmatrao pitanje: Prezentacija projekta rekonstrukcije i sanacije parkova u istorijskom jezgru grada i tom prilikom donio zaključak koji je uputio Prijestonici:

1. Senat predlaže Ministarstvu kulture i lokalnoj samoupravi da se zajednički angažuju u cilju pronalaženja donatora koji bi obezbijedio neophodna sredstva za izradu projektne dokumentacije za potrebe Projekta rekonstrukcije i sanacije parkova u istorijskom jezgru grada.

U tom smislu, Senat ukazuje na potencijalne donatore, poput: TIKa (Turska državna Agencija za međunarodnu saradnju i razvoj), Italijanska Ambasada i Savjet Evrope.

Senat je na XXII sjednici razmatrao pitanja: Informacija o realizaciji projekta izgradnje Univerzitetskog kompleksa fakulteta umjetnosti na Cetinju i Revitalizacija Rijeke Crnojevića i Riječkog grada i tom prilikom donio zaključke koji je uputio Prijestonici:

Informacija o realizaciji projekta izgradnje Univerzitetskog kompleksa fakulteta umjetnosti na Cetinju

1. Senat je mišljenja da se izgradnja Univerzitetskog kompleksa fakulteta umjetnosti na Cetinju odvija željenom dinamikom, uz konstataciju da postoje određeni problemi koji mogu usporiti istu.

U tom smislu, Senat ukazuje na sljedeće: nijesu riješena dva bitna pitanja: eksproprijacija zemljišta privatnika, vezano za saobraćajnicu Bogdanov kraj – Medovina, plaćanje eksproprijacije nije obuhvaćeno finansijskom konstrukcijom izgradnje objekta i pitanje izgradnje trafostanice na prostoru budućeg objekta.

Imajući u vidu gore navedeno Senat predlaže lokalnoj upravi Prijestonice – Direkciji za imovinu da pristupi rješavanju prethodno navedenih problema, kako bi se radovi na izgradnji Univerzitetskog kompleksa fakulteta umjetnosti na Cetinju nastavili odvijati planiranom dinamikom.

Revitalizacija Rijeke Crnojevića i Riječkog grada

1. Senat smatra da je problem revitalizacije Rijeke Crnojevića i Riječkog grada kompleksan problem, koji zahtijeva isto tako kompleksan pristup njegovom rješavanju.

U tom smislu, Senat predlaže Ministarstvu kulture, Ministarstvu održivog razvoja i turizma i lokalnoj upravi Prijestonice – Sekretarijatu za kulturu i sport, da ulože zajedničke napore i naprave Studiju, Elaborat o održivom razvoju Rijeke Crnojevića, kako bi se valorizovala turistička ponuda ovog izuzetno značajnog područja za državu Crnu Goru.

Senat je na III sjednici drugog saziva, pored ostalih, razmatrao i pitanja: **Informacija o planiranoj rekonstrukciji stare Bonice „Danilo I“ i informacija o planiranoj rekonstrukciji stare Dječije bolnice na Cetinju** i tom prilikom donio sljedeći zaključak koji je uputio Prijestonici:

1. Senat predlaže lokalnoj upravi da se aktivno uključi u donošenju kapitalnog budžeta za narednu godinu, kao i da potencira značajna pitanja sanacije stare Dječije bolnice, kako bi se riješio problem hitne službe, kao i ustanove bolnice „Danilo I“ i doma zdravlja Cetinje.

Senat je na IV sjednici drugog saziva razmatrao pitanja: **KUD “Njegoš” kao nacionalni ansambl, Revitalizacija spomenika na Vrtjeljci i Tekuća pitanja – Prijedlozi naziva ulica** i tom prilikom donio zaključke koje je uputio Prijestonici:

KUD “Njegoš” kao Nacionalni ansambl

1. Senat predlaže da se na nivou Sekretarijata za kulturu i sport Prijestonice i Ministarstva kulture formira Odbor ili Komisija, koji će se na osnovu postojećih dokumenata baviti formiranjem Društva Njegoš, kao Nacionalnog ansambla.

Revitalizacija spomenika na Vrtjeljci

1. Senat je mišljenja da Ministarstvo kulture treba da pristupi revitalizaciji Spomenika na Vrtjeljci.

2. Senat predlaže Sekretarijatu za komunalne poslove i saobraćaj da pristupi uređenju prostora oko Spomenika na Vrtjeljci, kako bi se omogućilo Ministarstvu kulture da stupi u revitalizaciju istog.

Tekuća pitanja – Prijedlozi naziva ulica

1. Savjetu Skupštine Prijestonice za imena ulica, spomenike i spomen obilježja poslati prijedlog sa nazivima ulica.

Ustanovama obrazovanja i kulture na Cetinju

- a) Državni Arhiv Crne Gore, CNB „Đurde Crnojević“. OŠ „Njegoš“ Cetinje, OŠ „LPO“ Cetinje, Fakultet dramskih umjetnosti, Likovna akademija Cetinje, Muzička akademija Cetinje, Niža muzička škola Cetinje, Srednja likovna škola „Petar Lubarda“ Cetinje, Zetski dom Cetinje, Tehnička škola Cetinje, JU „Gumnazija“ Cetinje i Ministarstvo prosvjete i sporta.

Senat je na XXIV sjednici razmatrao pitanje: Učešće državnih institucija kulture i obrazovanja u svakodnevnom životu Prijestonice i tom prilikom donio zaključak koji je uputio gore navedenim ustanovama:

1. Predlaže se ustanovama obrazovanja na Cetinju da u dogovoru sa državnim institucijama, čije je sjedište u Prijestonici, organizuju kolektivne posjete navedenim institucijama.
2. Konstatovano je da je u Prijestonici u toku godine, od strane raznih institucija i lokalne uprave, organizovano mnogo manifestacija, ali da javnost nije dovoljno upoznata. Predlaže se i institucijama na boljem obavještanju javnosti i boljem korišćenju otvorenih prostora u gradu, što bi svakako doprinijelo većem kulturnom i socijalno-ekonomskom značaju grada.
3. Predlaže se osnivanje dječijeg pozorišta u gradu, gdje bi učesnici predstave bila sama djeca, a edukaciju djece bi radili studenti dramskih umjetnosti sa Cetinja.
4. Predlaže se što hitnije formiranje pedagoške ustanove, narodnog muzeja, kako bi kulturna baština bila što pristupačnija različitim uzrastima posjetilaca muzeja. Istovremeno uložiti sredstva u digitalizaciji kulturne baštine Prijestonice, kako bi bila u svakom trenutku prisutna na svim prostorima.
5. Senat daje punu podršku formiranju kulturnog centra grad, jer smatra da bi ta institucija obezbjeđivala sve kulturne manifestacije, koje se događaju u Prijestonici. U tom slučaju ne insistirati na velikom broju upošljenih u administraciji, jer bi to opterećivalo lokalnu upravu. Predlaže se izrada kulturne politike grada, koju bi zajednički uradili Sekretarijat za kulturu lokalne uprave i predstavnici Akademija, uz podršku ministarstva kulture. S obzirom da je ista predviđena Zakonom, bilo bi značajno da Prijestonica bude prva koja bi to uradila u državi Crnoj Gori.
6. Uporno raditi na formiranju TV stanice na Cetinju, koja bi po mišljenju Senata bila TV studio javnog servisa tv Crne Gore.
7. Preporučuje se Ministarstvu prosvjete da u narednim godinama, program škole u prirodi bude organizovan na Lovćenu, zbog upoznavanja djece, kako sa istorijskim nasleđem Crne Gore, tako i sa prirodnim ljepotama naše države. Razlog: Iskoristili bi se kapaciteti dječijeg odmarališta i smanjile mogućnosti incidenata koji su se događali u hotelima na primorju, čiji su kapaciteti zakupljivani preko Agencija.

JP „Vodovod i kanalizacija“ Cetinje

Senat je na IV sjednici drugog saziva razmatrao pitanje: Projekat prethodnih hidrogeoloških ispitivanja na Cetinju i tom prilikom donio zaključak koji je uputio JP „Vodovod i kanalizacija“ Cetinje:

1. Senat predlaže JP „Vodovod i kanalizacija“ da nastavi dogovor i saradnju sa institucijom Hidrogeoloških ispitivanja-područja Donje polje i iznađe mogućnost pronalaženja sredstava za ispitivanja izvorišta vode.

Senat je svojim stavovima, prijedlozima i mišljenjima koje je, kroz zaključke, upućivao državnim organima i organima Prijestonice o pitanjima značajnim za ekonomski, kulturni, istorijski, ekološki, turistički, demokratski i razvoj Prijestonice u drugim oblastima, doprinio da se mnoga od tih pitanja aktuelizuju, te samim tim i pospješio dinamiku njihovog rješavanja. U skladu sa svojim Zakonskim opredjeljenjem, Senat kao

savjetodavno tijelo, nema veće ingerencije kada su u pitanju zaključci koje donosi na svojim sjednicama i koje upućuje državnim organima i organima Prijestonice. Naime, to znači da od trenutka upućivanja određenog zaključka na relevantnu adresu, prestaju sve nadležnosti Senata i on više nema nijedan instrument putem kojeg bi mogao zatražiti od tih subjekata da postupe po njegovom zaključku, tj. nema zakonskih ovlaštenja za takvo nešto. Stoga, Senatu preostaje da se ponovo obrati tim subjektima, savjetujući im i predlažući im da preduzmu konkretne korake na putu realizacije zaključaka koje im je uputio.

5. SARADNJA SA PRIJESTONICOM

Senat svakodnevno, u okviru izvršavanja redovnih obaveza i dužnosti, ostvaruje saradnju sa Prijesticom. U tom pogledu, Senat se može pohvaliti jako dobrom saradnjom.

Kada je u pitanju gore pomenuta saradnja, ista je intenzivirana kroz donošenje Orijentacionog plana rada Senata za maj 2013/maj 2014. godine, kojim je određeno da obrađivači pojedinih tema za sjednice Senata budu organi lokalne uprave. Takođe, Orijentacionim planom rada Senata predviđeno je da se u svakom kvartalu, tačnije prije zakazivanja termina za svaku narednu sjednicu Senata, Gradonačelniku Prijestonice pošalje dopis u kojem se od strane Senata poziva da, ukoliko ima, kandiduje neku temu za narednu sjednicu Senata. Predmet dopisa nosi naziv: **Predlozi i dileme sadržani u informacijama organa Prijestonice o kojima obrađivači smatraju da Senat treba da zauzme stavove, utvrdi predloge ili da mišljenja.**

6. INICIJATIVE I PRIJEDLOZI GRAĐANA UPUĆENI SENATU PRIJESTONICE

Tokom 2013. godine, Senatu Prijestonice nijesu upućivani prijedlozi i inicijative od strane građana Prijestonice.

7. PROBLEMI U FINANSIJSKOM POSLOVANJU

Kao što se da vidjeti iz Finansijskog izvještaja Senata za prethodnu godinu, Senatu je bio odobren budžet u iznosu od 90.000,00€, što nije dovoljna suma ako se zna kolike se obaveze iz prethodne godine koje treba podmiriti, naravno, računajući uz to i redovne, tekuće obaveze.

Senatu su, kada su u pitanju zaposleni i članovi Senata, na kraju 2013. godine ostale sljedeće obaveze:

1. 5. (pet) neisplaćenih zarada Predsjedniku Senata (april, maj, jun, jul i avgust 2011. godine) – **7.186,90€ neto, 10.726,70€ bruto** - ova obaveza se prenosi iz godine u godinu jer ne postoje sredstva za njenu realizaciju;

2. Doprinosi zaposlenima za obavezno socijalno osiguranje za tri mjeseca– **6.011,91€**; kako bi se podmirile neke obaveze koje su bile dosta visoke za budžet Senata, poput organizacije Okruglog stola, pribjeglo se izbjegavanju plaćanja doprinosa u tom periodu;

3. 12. neisplaćenih naknada članovima za 2013. godinu – **17.930,64 eur**– tokom 2012. godine Senat je uplaćivao članovima mjesečno po 100,00 eur, odnosno pola od ukupno propisanog iznosa naknade (za dva mjeseca plaćao se jedan), tako da je time u potpunosti izmirio naknade za 2011. godinu Dakle, tokom 2012. godine nije uplaćena nijedna naknada članovima za tu godinu, već su isplaćivane naknade iz 2011. godine pa je ostao dug za cijelu 2012. godinu. Shodno tome, tokom 2013. godine, mjesečno je članovima uplaćivano po pola od naknade, 100,00 eur kako bi se izmirila 2012. godina, ali opet ne u cjelosti jer nije uplaćivan cjelokupan iznos naknade, već su izmirena samo 4. mjeseca, a ostao je dug za 8.naknada u iznosu od: **11.953,76eur**. Ukupan dug po osnovu naknada iznosi **29.884,40 eur**

Pored ovih obaveza, Senatu su ostale i obaveze prema drugim subjektima i dobavljačima, sveukupno **2.303,85€**.

Ukupno 48.926,86eur

Više o finansijskom poslovanju Senata u Finansijskom izvještaju Senata za 2013. godinu.

8. ZAKLJUČAK

Na kraju možemo konstatovati da je Senat tokom 2013. godine pokrenuo mnoga pitanja od značaja za razvoj Prijestonice u svim oblastima, pri čemu će veliki dio njih biti predmet pažnje Senata i tokom 2014. godine, tačnije, do momenta njihove uspješne realizacije. Naime, Senat je svojim stavovima, predlozima i mišljenjima koje je, kroz zaključke, upućivao državnim organima i organima Prijestonice o pitanjima značajnim za ekonomski, kulturni, istorijski, ekološki, turistički, demokratski i razvoj Prijestonice u drugim oblastima doprinio da mnoga od značajnih pitanja za razvoj Prijestonice dobiju na dinamici rješavanja ili da se aktuelizuju.

Stoga, možemo zaključiti da je Senat opravdao svoje postojanje i da je tokom 2013. godine njegova uloga u sveukupnom razvoju Prijestonice bila od velikog značaja.

**SEKRETAR SENATA,
Milica Čelebić**

**PREDSJEDNIK SENATA,
Dr Milovan Janković**